

16. Human Rights in EU Trade Agreements: The Human Rights Clause and Its Application. *European Parliament*. URL : [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2019\)637975](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2019)637975).
17. Labour Rights in EU Trade Agreements: Towards Stronger Enforcement. *European Parliament*. URL : [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2022\)698800](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2022)698800).
18. Regulation (EU) 2024/792 establishing the Ukraine Facility. *European Sources Online*. URL : <https://www.europeansources.info/record/proposal-for-a-regulation-on-establishing-the-ukraine-facility/>.
19. EBRD-led Ukraine Investment Platform launched in Tokyo. *European Bank*. URL : <https://www.ebrd.com/news/2023/ebdled-ukraine-investment-platform-launched-in-tokyo.html>.

УДК 334.716

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/261-262

Олександр СИДОРОВ

доцент кафедри
аналітичної економіки та менеджменту,
кандидат економічних наук,
заслужений економіст України

Микола МІРОШНІЧЕНКО

студент магістратури ННІ права
та інноваційної освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЗАГРОЗ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ
ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ**

У сучасних реаліях розвитку економіки одним з найважливіших завдань державного регулювання промислових підприємств є досягнення високого рівня економічної безпеки. В умовах військової агресії росії проти України актуалізуються традиційні та виникають нові види економічних загроз. Саме тому ефективне функціонування промислових підприємств безпосередньо залежить від рівня економічної безпеки та здатності співробітників підприємств оперативно реагувати на загрози та швидко ліквідувати наслідки окремих негативних складових зовнішнього та внутрішнього середовища.

Економічна безпека є комплексом заходів, які спрямовані на забезпечення стійкого розвитку всіх галузей економіки держави, та націлена на протистояння негативному впливу зовнішніх і внутрішніх загроз.

Економічна безпека підприємств промислової галузі передбачає захищеність науково-технічного, технологічного, виробничого і кадрового потенціалів від прямих та непрямих загроз економічного характеру та неспроможності до відтворення відповідних потенціалів [1].

В науковій літературі існують різноманітні інтерпретації поняття «загроза економічній безпеці», але на рівні підприємства визначення відповідного поняття є неоднозначним. Зазвичай автори трактують загрози економічній безпеці підприємства як сукупність наявних та потенційно можливих явищ і чинників, які створюють небезпеку для реалізації його інтересів в економічній сфері [2, с. 251].

У загальному розумінні загроза – це потенційно можливі або реальні дії, які знаходяться на стадії переходу від можливості в дійсність та здатні завдати моральних, матеріальних чи фізичних збитків.

Оскільки під загрозою безпеці підприємства слід розуміти потенційну або реальну можливість, подію, дію, процес або явище, які здатні порушити стійкість останнього, то конфлікт цілей функціонування і розвитку підприємства із зовнішнім або внутрішнім середовищем унеможливує економічну безпеку підприємства

Аналіз наукової літератури з відповідної тематики дозволяє класифікувати загрози економічній безпеці підприємства за різними ознаками.

Автори С. Фролов, О. Козьменко, А. Бойко поділяють загрози на природні та штучні. На їхню думку, природні загрози обумовлені впливом стихійних явищ, тоді як штучні цілком пов'язані виключно з людським фактором. В свою чергу, штучні загрози зазвичай мають

навмисний чи ненавмисний характер [3].

За ступенем імовірності виділяють невірогідні, маловірогідні, вірогідні та цілком вірогідні загрози. Відповідна ознака лежить в основі класифікацій багатьох інших авторів, які пропонують варіант класифікації з більш вузьким набором класів та виділяють реальні та малоімовірні загрози.

За можливістю виявлення або за ступенем очевидності виділяють явні та приховані загрози. Якщо явні загрози є планомірними або обумовленими, то приховані зазвичай проявляються раптово, тому захист від них потребує прийняття термінових рішень, додаткових зусиль і коштів.

Схожим критерієм класифікації є виділення загроз за ознакою передбачуваності, відповідно до якого виділяють прогнозовані та непередбачувані загрози.

У науковій літературі зустрічаються класифікації загроз залежно від тривалості впливу на функціонування підприємства. Відповідно до цієї класифікації виділяють довготермінові, середньотермінові та короткострокові загрози.

Необхідно зазначити, що всі загрози економічній безпеці підприємства доречно класифікувати на внутрішні (ендогенні) та зовнішні (екзогенні) або ті, які виникають всередині виробничої системи та поза межами підприємства.

До внутрішніх загроз економічній безпеці промислових підприємств доречно віднести загрози, які пов'язані з маркетингом, менеджментом, ресурсами та фінансами. До зовнішніх загроз належать загрози макроекономічного і мікроекономічного характеру [4].

Доречно зауважити, що уникнення загроз економічній безпеці є ключовим завданням керівників промислових підприємств, яке має на меті формування ефективної системи економічної безпеки, яка повинна включати такі функціональні складові, як фінансову, виробничу, інвестиційно-інноваційну, кадрово-інтелектуальну, інформаційну, маркетингову та ін.

Виділення та класифікація загроз економічній безпеці для підприємств промислової галузі сприяє розробці заходів для підвищення рівня кожної функціональної складової та економічної безпеки підприємства в цілому. Для кожного промислового підприємства склад загроз може бути різним, а тому ідентифікація загроз дозволить своєчасно попереджувати або запобігати відповідним загрозам та уникнути збитків.

1. Сосновська І. М. Поняття та значення економічної безпеки виробничо-господарської діяльності підприємств. *Ефективна економіка*. 2015. № 9. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4303>.

2. Орлик О. В. Система загроз економічній безпеці суб'єктів господарювання. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2014. Вип. 1. № 52. С. 250–257.

3. Фролов С. М., Козьменко О. В., Бойко А. О. та ін. Управління фінансовою безпекою економічних суб'єктів : навч. посібник / за заг. ред. С. М. Фролова. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. 332 с.

4. Симанишин А. П. Ідентифікація загроз економічній безпеці підприємства. *Сучасні тренди глобальної та національної економіки : зб. тез доп. наук.-практ. конф.* (м. Івано-Франківськ, 23 трав. 2019 р.). Івано-Франківськ : ІФННІМ ТНЕУ, 2019. с. 41–45.